

ty and their usages to participate in the process of creative activity. In the result of the study we have determined the level of manifestation of old age people's creative activity as medium-low, there are described in detail its quality indicators and concluded that the old age people's creative activity, creative activity welfare, is developed in the result of psychological and pedagogical influence till medium-high level, that corresponds to the dynamics of creative activity manifestation as creative activity welfare of old age people. Using quantitative and qualitative analysis, we found that internal psychological factors in the development of old age people's creative activity, according to the stages of dynamics of the reasons of creative activity development at old age people in conditions of purposeful psychological and pedagogical influence, are keeping the creative activity psychological resource, adaptation and reflection.

Key words: creative activity, stages, levels, mechanisms, reflection, adaptation, creative activity psychological resource, self-actualization, old age people, psychological factors, creative activity welfare.

Received October 14, 2014

Revised November 17, 2014

Accepted December 03, 2014

УДК 159.947.5

Б.Я. Дмитришин

i_dmtr@ukr.net

Психологічні особливості формування позитивної навчальної мотивації студентів

Dmytryshyn B.Y. Psychological features of forming students' positive educational motivation / B.Y. Dmytryshyn // Problems of Modern Psychology : Collection of research papers of Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, G.S. Kostyuk Institute of Psychology at the National Academy of Pedagogical Science of Ukraine / scientific editing by S.D.Maksymenko, L.A.Onufriieva. – Issue 27. – Kamianets-Podilskyi : Aksioma, 2015. – P. 137–150.

Б.Я. Дмитришин. Психологічні особливості формування позитивної навчальної мотивації студентів. У статті проведено аналіз наукових досліджень з питань пошуку та відбору пріоритетних мотивів, визначення оптимальної структури мотиваційної сфери студента та викладача; мотивів вступу до вищого навчального закладу, джерел мотивації, стійкості навчальної мотивації студента, мотивації педагогічної діяльності викладача.

Детально розглянуто проблему недостатньої мотивації студентів медичної психології до навчання. Проаналізовано структуру мотивів, охарактеризовано різні рівні навчальної мотивації студентів. Доведено, що в основі формування позитивної мотивації до отримання фахових знань студентів лежать дві основні мотиваційні складові – мотивація студента до оволодіння знаннями та мотивація педагогічної діяльності викладача. Встановлено, що деякі студенти медико-психологічного факультету мають недостатню мотивацію на оволодіння фаховими знаннями та вміннями, готові ігнорувати непрофільні предмети. Подано шляхи підвищення навчальної мотивації студентів до вивчення «непрофільної» дисципліни педіатрії.

Доведено, що система підвищення мотивації до навчання ґрунтується на систематичній роботі викладачів кафедри з покращення рівня фахової та педагогічної кваліфікації, ширшого залучення студентів до наукової роботи з подальшою презентацією своїх результатів, а також роботи і навчання в позааудиторний час під контролем викладача з об'єктивним оцінюванням набутих знань та умінь. Саме тісна співпраця викладача і студента в аудиторній та позааудиторній роботі, високий фаховий рівень викладання з використанням інноваційних методів навчання складають резерв для підвищення мотивації студентів до навчання.

Ключові слова: навчальна мотивація, рівні навчальної мотивації, мотиви, предмет, класифікація, дисципліни.

Б.Я. Дмитришин. Психологические особенности формирования положительной учебной мотивации студентов. В статье проведён анализ научных исследований по вопросам поиска и отбора приоритетных мотивов, определения оптимальной структуры мотивационной сферы студента и преподавателя; мотивов поступления в высшее учебное заведение, источников мотивации, стойкости учебной мотивации студента, мотивации педагогической деятельности преподавателя.

Детально рассмотрена проблема недостаточной учебной мотивации студентов. Проанализирована структура мотивов, охарактеризованы различные уровни учебной мотивации. Доказано, что в основе формирования положительной мотивации к получению профессиональных знаний лежат две основные мотивационные составные – мотивация студента к овладению знаниями и мотивация педагогической деятельности преподавателя. Установлено, что некоторые студенты медико-психологического факультета имеют недостаточную мотивацию к освоению профессиональных знаний и умений, готовы игнорировать непрофильные предметы. Представлены пути повышения учебной мотивации студентов к изучению «непрофильной» дисциплины педиатрии.

Доказано, что система повышения мотивации к учебе базируется на систематической работе преподавателей кафедры по улучшению уровня профессиональной и педагогической квалификации, более широкого

привлечения студентов к научной работе с дальнейшей презентацией своих результатов, а также работы и учебы во внеурочное время под контролем преподавателя с объективным оцениванием приобретенных знаний и умений. Тесное сотрудничество преподавателя и студента в аудиторной и внеаудиторной работе, высокий профессиональный уровень преподавания с использованием инновационных методов обучения составляет резерв для повышения мотивации студентов к учебе.

Ключевые слова: учебная мотивация, уровни учебной мотивации, мотивы, предмет, классификация, дисциплины.

Актуальність. Інтеграція української медичної освіти в європейський простір пов'язана з потребою забезпечення більшої мобільності студентів та викладачів, підвищення конкурентоспроможності випускників на світовому ринку праці.

Приєднання України в 2005 році до Болонської декларації та інтеграція в загальноєвропейський освітній простір вимагає корінних змін у підходах до підготовки фахівців, зокрема медиків, психологів. Впровадження принципів доказової медицини, застосування нових технологій, використання фахівцем не тільки медичних, психологічних але й економічних, юридичних, страхових знань і умінь у своїй повсякденній діяльності диктують нові умови навчання. Збільшення обсягу необхідної інформації при достатньо стислих рамках термінів переддипломної підготовки спеціалістів нагально вимагає від викладачів якісного формування навиків самостійної роботи у студентів.

Одним із факторів забезпечення конкурентоспроможності спеціалістів на світовому рівні є підвищення якості підготовки фахівців, формування в них позитивної мотивації до майбутньої професії, а, отже, до навчально-пізнавальної діяльності, пов'язаної з цією професією, впродовж усього життя [9].

При формуванні мотивації на перше місце постає питання пошуку та відбору пріоритетних мотивів, а також визначення оптимальної структури мотиваційної сфери студента [2, 5].

Тому, незважаючи на наявність у сучасній науці значної кількості науково-педагогічних праць, присвячених проблемі формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів, це питання все ще залишається актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення наукових джерел засвідчило значну увагу науковців до проблеми формування навчальної мотивації студентів різних вузів та спеціальностей.

Так, здатність кожної особистості до самореалізації та особистісного зростання розглядалися А. Маслоу, К. Роджерсом,

С. Кожушко, О. Б. Тарнопольський. Учені також досліджували формування мотивації у навчанні студентів ВНЗ.

Проведено аналіз мотивів вступу до вищого навчального закладу (С. В. Бобровицька, О. В. Гилюн, Г. А. Мухіна, А. Н. Мечніков, Ф. М. Рахматуліна та ін.); виявлено динаміку змін мотивів на різних курсах (С. В. Бобровицька, Н. В. Бордовська, Р. С. Вайсман, А. О. Реан, П. М. Якобсон, Т. Дубовицька, Н. Токар та ін.); виділено умови, які сприяють формуванню у студентів позитивної мотивації до навчально-пізнавальної діяльності (Н. П. Волкова, С. С. Занюк, В. Я. Кикоть, В. Є. Михайличенко, В. В. Полянська, О. Б. Тарнопольський, В. А. Якунін та ін.).

Загальну картину вікової динаміки мотивів навчання розглядали також Л. Божович, О. Леонт'єв, А. Маркова, Г. Щукіна; мотиваційну складову навчальної діяльності студентів досліджували Т. Дубовицька, Н. Токар, Н. Яковлева; особистісні особливості викладачів та студентів – В. Кан-Калик, Н. Лейтес, В. Мерлін; джерела мотивації досліджували Л. Ітельсон, А. Петровський. Стійкість навчальної мотивації вивчалася в межах концепції А. Маркової Л. Золотих, Т. Платоною, Е. Савонько.

У науковій теорії та практиці прийнято розрізняти такі поняття, як «мотив» та «мотивація». Різні види мотивів та їх формування (мотивацію) у ВНЗ вивчали А. М. Алексюк, С. С. Архангельський, В. К. Вілюнас, І. В. Зайцева, Є. П. Ільїн, С. С. Канюк, О. М. Леонт'єв, П. Г. Лузан та ін.

За О. М. Леонт'євим, мотив – це опредмечена потреба, тобто прагнення, бажання володіти чимось конкретним (дипломом вищої освіти, професією, іноземною мовою тощо) [1].

«Мотивація», за С. У. Гончаренко, інтерпретується як система мотивів або стимулів, чинників, що детермінують конкретну діяльність, поведінку особистості [1]. Це поняття охоплює мотиви, потреби, цілі, наміри, переживання тощо. У наукових дослідженнях мотивацію розглядають переважно як сукупність причин психологічного характеру, що визначають поведінку людини, її спрямованість й активність.

Відповідно до сучасних психологічних уявлень, категорія мотивації – це система мотивів, яка визначає конкретні форми діяльності або поведінки людини. Класичний закон Йеркса-Додсона, сформульований кілька десятиліть тому, вже встановив залежність активності людини, її ефективної діяльності від сили мотивації. За цим законом, чим вища сила мотивації, тим вища результативність діяльності [10].

Мотиви навчальної діяльності класифікують за: спрямованістю – соціальні та пізнавальні (М. Вовчик-Блакитна, А. Маркова); модальністю – позитивні та негативні (Б. Додонов, П. Якобсон); локалізацією стимулів поведінки – зовнішні та внутрішні (М. Рогов); процесуально-результативною орієнтацією – дискретні та процесуальні (І. Зимня). Результати численних досліджень свідчать, що ефективність навчальної діяльності студентів залежить від співвідношення зазначених типів мотивів у їхній мотиваційній сфері (Р. Борківська, В. Моргун та ін.).

Отже, якщо мотив – це складова мотиваційної сфери людини і є спрямованим на її потреби, спонукає її до дії, а навчання – окремий випадок діяльності, то і навчальна мотивація є окремим випадком мотивації особистості. Як і будь-який інший вид мотивації, навчальна мотивація визначається низкою специфічних для цієї діяльності чинників: освітньою системою, навчальним закладом освіти, організацією навчально-виховного процесу, суб'єктними особливостями того, хто навчається, а також того, хто навчає, специфікою навчальних предметів [10].

Крім мотивації тієї чи іншої діяльності, розрізняють мотивацію поведінки, зокрема мотивацію успіху (позитивну, спрямовану на досягнення чогось конструктивного) і мотивацію остраху невдачі (негативну, спрямована на уникнення зриву, осуду, покарання).

На нашу думку, вирішальне значення у формуванні фахівця має стійка позитивна мотивація, яка заснована на потребах та інтересах людини і не вимагає додаткових стимулів, зовнішнього впливу. А. О. Реан стверджує, що висока позитивна мотивація може відіграти роль компенсуючого чинника у випадку недостатньо високих здібностей; однак у протилежному напрямі цей фактор не спрацьовує – ніякий високий рівень здібностей не може компенсувати відсутність навчального мотиву або його низьку вираженість, не може привести до значних успіхів у навчанні.

Отже, мотиваційна складова навчальної діяльності охоплює пізнавальні потреби, мотиви і сенс навчання.

Найбільш адекватними навчальній діяльності окремі дослідники вважають пізнавальні мотиви (широкі пізнавальні, навчально-пізнавальні, мотиви самоосвіти) [11].

У дослідженні Н. Б. Бондаренко виділяється наступний перелік мотивів навчальної діяльності: широкі соціальні мотиви; пізнавальні мотиви, що породжуються самою навчальною діяльністю; комунікативні мотиви, мотив участі в навчальному про-

цесі; мотиви соціальної ідентифікації (з батьками, однолітками, педагогами); мотиви особистісного розвитку (професійного самовизначення, матеріального благополуччя); мотиви успіху (самоствердження, самовираження); мотиви уникнення неприємностей.

На думку В. М. Тимошенко, провідними в структурі навчальної мотивації є комунікативні, пізнавальні та соціальні мотиви, найбільш дієвим серед яких є мотив досягнення – прагнення до успіху в професійній діяльності.

О. О. Леонт'єв підкреслює, що педагог має право самостійно вирішувати, на який вид мотивації студентів слід покладатися в першу чергу – на комунікативну, пізнавальну, естетичну чи ігрову [1].

Окремо слід сказати про мотивацію педагогічної діяльності викладача. На думку Л. А. Онуфрієвої, основними типами мотивації педагогічної діяльності є зовнішня, в основі якої лежать мотиви, що перебувають за межами самої праці (заробіток, острах осуду, прагнення до престижу), та внутрішня (розуміння суспільної корисності, задоволення від праці).

Мотиви педагогічної діяльності можуть бути розділені на дві групи залежно від предмета потреби: внутрішньо орієнтовані мотиви, в основі яких лежить власна зацікавленість педагога предметом викладання, та зовні орієнтовані мотиви, зосереджені на отримання результату поза межами педагогічної діяльності, зокрема винагороди, уникнення санкцій тощо.

Умовами мотивації педагогічної діяльності можуть бути: зовнішні фактори – соціальна ситуація, професійна діяльність, основні способи педагогічної діяльності; внутрішні фактори – усвідомлення провідних мотивів власного поведіння, діяльності та необхідності їх зміни; властивості особистості як основа формування мотивації педагогічної діяльності; знаходження педагогом адекватного особистісного змісту професійної діяльності [7].

Отже, на підставі психолого-педагогічних досліджень можна виділити низку зовнішніх і внутрішніх мотивів, які забезпечують успішну навчальну діяльність студентів [1]. Під зовнішніми мотивами ми розуміємо спонукання, що тематично не пов'язані з процесом і безпосередніми результатами навчальної діяльності студентів, але відіграють важливу стимулюючу роль: професійний мотив, мотив досягнення, мотив обов'язку, комунікативний мотив, мотив самоствердження, прагматичний мотив.

Під внутрішніми мотивами навчальної діяльності ми розуміємо спонукання, в основі яких лежить задоволення від процесу й безпосередніх результатів навчально-пізнавальної діяльності. До цього типу мотивації належать: пізнавальний мотив, мотив самодетермінації, мотив самовдосконалення.

Сукупність, кількість, співвідношення зазначених мотивів визначає рівень навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Постановка завдання. Мета статті – проаналізувати загальні аспекти формування мотивації до навчання у студентів спеціальності «Медицина психологія», встановити особливості впливу мотивації на якість навчання студентів та визначити деякі шляхи її підвищення.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою вивчення навчальних мотивів та рівня мотивації до навчання студентів медико-психологічного факультету Національного медичного університету імені О. О. Богомольця впродовж 2010-2012 рр. на кафедрі педіатрії №5 було проведено дослідження, під час якого застосовано наступні методи: спостереження, бесіди, анкетування. У дослідженні взяли участь 156 студентів 4 – 6 курсів медико-психологічного факультету.

Спеціальне анкетування дало можливість визначити рівень сформованості основних типів мотивів навчальної діяльності. Опитувальник містив 20 запитань. В ньому, крім тверджень, що дозволяли визначити рівень сформованості основних типів мотивів навчальної діяльності, пропонувалися запитання, які стосувалися мотивів вступу, бажання при можливості змінити факультет, вуз, співвідношення навчальних дисциплін (блоки медичних і психологічних), бачення власного місця у майбутньому фаху, подальшої спеціалізації (лікар-психолог, лікар загальної практики, лікар-психіатр).

На основі результатів спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю студентів медико-психологічного факультету Національного медичного університету імені О. О. Богомольця нами виділено три основні типи мотиваційних профілів, які одночасно характеризують рівень сформованості мотивації навчальної діяльності майбутніх фахівців – медичних психологів: високий рівень (1-а група студентів), середній рівень (2-а група) і низький рівень (3-я група). 1-а група – 54% – характеризується високим гармонійним рівнем сформованості внутрішніх і зовнішніх мотивів, які забезпечують оптимальну мотиваційну основу навчальної діяльності студентів і спрямовані на досягнення кінцевої мети – праці за

обраним фахом. Чільне місце в структурі їхньої мотивації посідають стійкі зовнішні мотиви, зокрема: професійний, мотив обов'язку, комунікативний, мотив самоутвердження, прагматичний мотив.

2-а група (студенти з середнім рівнем навчальної мотивації) – 31% – характеризується диспропорційним співвідношенням зовнішніх і внутрішніх мотивів у структурі мотивації навчальної діяльності студентів. У таких студентів переважають вибіркове ставлення до навчальних предметів, поділ їх на «потрібні» та «непотрібні»; надавання переваги вузькофаховим дисциплінам з різким дисбалансом оцінок. Власне дана група студентів є найціннішим резервом для стимулювання навчальної мотивації і потребує підтримки викладача.

Студенти 3-ї групи (15%) з низьким рівнем навчальної мотивації характеризуються слабкою вираженістю внутрішніх і зовнішніх мотивів навчальної діяльності. Їм притаманне байдуже ставлення до навчання, низький рівень пізнавальної активності та успішності. Саме серед них найвищий відсоток тих, що потрапили до вузу випадково і мають низький загальноосвітній рівень підготовки.

Отже, дві третини студентів медико-психологічного факультету мають недостатню мотивацію на оволодіння фаховими знаннями та вміннями, з них майже половина готова ігнорувати непрофільні предмети, вивчаючи їх поверхнево, «щоб скласти іспит». Так, педіатрія, одна з найважливіших дисциплін, які вивчаються в медичному вузі і виносяться на державну атестацію на майже всіх спеціальностях, в тому числі медичній психології, потрапляє в категорію «неосновних».

Причин такого стану речей є декілька.

Перший блок причин охоплює особливості навчальних планів та програм для спеціальності «Медична психологія». По-перше, поєднання всіх предметів психологічного профілю з повним переліком дисциплін медичного факультету при збереженні загальної кількості аудиторних годин створює додаткове навантаження для студента. По-друге, сучасні навчальні плани передбачають виділення великої кількості годин для самостійної роботи, що потребує певних навичок у студентів (робота з технічними засобами, з літературою, розподіл робочого часу тощо). Важливе значення, на нашу думку, має «стрічковий» метод навчання на 2 – 3-х курсах, що, окрім затрат часу на переїзди на кафедри, створює додаткове навчальне навантаження і не дає можливості зосередитися на одному предметі.

Інший блок причин визначається недостатньо високим рівнем загальноосвітньої підготовки, високими вимогами до знань у вузі, особливостями навчання на клінічних кафедрах і при роботі з дітьми, соціально-економічні чинники, зокрема низька оплата праці майбутніх лікарів-психологів, що спонукають студентів зосередити увагу на вузькопрофільному вивченні основних фахових дисциплін, необхідних у подальшій діяльності.

Тому проблема підвищення мотивації студентів до вивчення предметів педіатричного циклу на кафедрі має важливе значення і потребує постійного вирішення.

Відомо, що методи, які стимулюють навчально-пізнавальну діяльність, педагоги та психологи поділяють на дві групи: методи формування пізнавального інтересу та методи стимулювання обов'язку й відповідальності в навчанні [4, 8].

Методи формування пізнавального інтересу – це, насамперед, методи активізації навчання: робота у малих групах, дискусія, «мозкова атака», аналіз конкретних ситуацій, інсценізація, презентація, проектні роботи, метод випереджаючого навчання, навчальних проектів, дискусій та інших видів навчальної діяльності, пов'язаної із пошуком інформації.

Методи стимулювання обов'язку і відповідальності – це методи, при яких застосовується вимога, оцінка, контроль знань і умінь. З цією метою на нашій кафедрі ведеться постійний контроль за відвідуванням лекцій і практичних занять з обов'язковим відпрацюванням пропущених; контроль виконання самостійної аудиторної та позааудиторної робіт; оцінювання індивідуальної самостійної роботи студента; обов'язкове поетапне оцінювання знань на практичних заняттях з коментуванням етапів роботи; оцінка виконання практичних навичок з модулів дисципліни, а також теоретичної та практичної частин підсумкового модульного контролю.

Для реалізації ж першої групи методів на нашій кафедрі педіатрії значна увага приділяється питанням становлення української педіатричної школи, розвитку провідних кафедр дитячих хвороб та внеску видатних вчених-педіатрів, а також здобуткам Київської педіатричної школи.

При підготовці до лекцій, семінарів, конференцій викладачі використовують матеріали університетської та кафедральної бібліотек, міжкафедрального навчально-методичного забезпечення, затверджені на цикловій методичній комісії педіатричних дисциплін, інтернет-ресурси, що підвищує мотивацію до навчання, заохочує до вивчення педіатрії студентами 2 – 3 курсів. Учін-

ня спрямоване на засвоєння опрацьованого матеріалу за темою кожного практичного заняття, на вміння структурувати тему при підготовці до заняття.

Суттєвим чинником підвищення мотивації до навчання, інтересу до професії має фахова майстерність викладача, особливо педагогічна майстерність. Урізноманітнення форм і методів викладання, зокрема лекційного курсу, зворотній зв'язок зі студентами, викликає зацікавлення предметом, а ведення практичних занять безпосередньо в клініці з хворими дітьми, участь у лікувально-діагностичному процесі, зокрема у клінічних розборах складних випадків, мотивує студентів до вивчення педіатрії.

Значний внесок у підвищення мотивації студентів до вивчення власне педіатрії здійснює літня виробнича практика студентів, керівниками якої щороку працюють викладачі нашої кафедри. Тісне спілкування з педіатрами-практиками, дітьми, батьками, методичне керівництво та наставництво викладачів кафедри дає можливість студентам краще зрозуміти тонкощі педіатричної роботи.

На кафедрі широко практикуються науково-практичні мініконференції викладачів і студентів на теми, що пов'язані з інформацією про науково-практичні досягнення в окремих напрямках педіатрії. Так, студенти створюють мультимедійну презентацію за обраною або запропонованою викладачем тематикою та пропонують її для обговорення. Особливим успіхом користуються семінари та міні-конференції з питань міжпредметної інтеграції психології та педіатрії. На третьому курсі розглядаються проблеми періодизації дитячого віку, нервово-психічного розвитку дітей; на 4-у і 5-у курсах – внутрішня картина хвороби, психологічні особливості дітей з соматичною, гематологічною та ендокринною патологією. Студенти 6-го курсу дискутують про можливості медико-психологічного супроводу в педіатрії.

Не останнє місце у формуванні мотивації до навчання має робота студентського педіатричного наукового гуртка та виступи на конференціях молодих учених.

Значне підвищення мотивації до навчання створює можливість участі у вечірніх та нічних чергуваннях у педіатричній клініці під контролем чергового викладача, під час яких студенти безпосередньо зіштовхуються з майбутньою практичною діяльністю лікаря-психолога, що особливо важливо в час реформування всієї системи надання медичної допомоги.

Висновки. В основі формування позитивної мотивації до отримання фахових знань студентів лежать дві основні мотиваційні складові – мотивація студента до оволодіння знаннями та мотивація педагогічної діяльності викладача. Власне у гармонійному поєднанні всіх мотивів і умов кожної з зазначених мотивацій можливий позитивний результат.

Зближення мотивації до навчання студентів та педагогічної мотивації задля досягнення спільного позитивного результату, на нашу думку, становить психологічну проблему. Одним із шляхів її вирішення може стати створення середовища взаємопорозуміння, емоційного комфорту у стосунках студента і викладача. В нашому випадку це може бути поглиблення інтеграції психології та педіатрії, розгляд суто психологічних проблем в дитячій патології, аргументування важливості праці медичного психолога в педіатричній клініці.

Перспективи подальшого дослідження можуть полягати в психологічному обґрунтуванні зустрічної спільної дії мотивацій студента та викладача, визначення механізмів їх реалізації.

Система підвищення мотивації до навчання ґрунтується на систематичній роботі викладачів кафедри з покращення рівня фахової та педагогічної кваліфікації, ширшого залучення студентів до наукової роботи з подальшою презентацією своїх результатів, а також роботи і навчання в позааудиторний час під контролем викладача з об'єктивним оцінюванням набутих знань та умінь. Саме тісна співпраця викладача і студента в аудиторній та позааудиторній роботі, високий фаховий рівень викладання з використанням інноваційних методів навчання складає резерв для підвищення мотивації студентів до навчання.

Список використаних джерел

1. Вершинська О. Б. Проблеми формування навчальної мотивації студентів ВНЗ / О. Б. Вершинська. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tme.umo.edu.ua/docs/Dod/1_2010/VERSHYNSKA.pdf.
2. Гавриленко О. Формування мотивації до професійної діяльності з застосуванням ІКТ / О. Гавриленко // Витоки педагогічної майстерності. – Вип. 10 – Полтава, 2012. – 370 с.
3. Гилюн О. В. Освітні мотивації студентської молоді / О. В. Гилюн // Грані: наук.-теорет. і громад.-політ. альманах / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара; Центр соц.-політ. досл. – Д., – 2012. – № 1 (81). – С. 102–104.

4. Дзюбко Л. Мотивація навчальної діяльності як психолого-педагогічна проблема / Л. Дзюбко, Л. Гриценюк // Психолінгвістика. – 2009. – Вип. 4. – С. 33–43 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/psling_2009_4_5.pdf.
5. Колесник Ю. М. Якість підготовки фахівців – головна складова Болонського процесу / Ю. М. Колесник, Ю. М. Нерянов, В. М. Компанієць // Медична освіта. – 2011. – № 2. – С. 71–74.
6. Михайличенко В. Є. Роль мотивації навчально-пізнавальної діяльності у формуванні професійної спрямованості студентів / В. Є. Михайличенко, В. В. Полянська // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, – 2011. – Вип.17 (70). – С. 320–327.
7. Онуфрієва Л. А. Дослідження теоретичних основ мотивації професійної діяльності педагога / Л. А. Онуфрієва, С. О. Ренке // Проблеми сучасної психології : зб. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України / За ред. С. Д. Максименка, Л. А. Онуфрієвої. – Вип. 13. – Кам'янець-Подільський : Аксиома, – 2011. – С. 196–208.
8. Пантелеймоненко Ю. А. Педагогічні умови розвитку у студентів мотивації навчання / Ю. А. Пантелеймоненко, І. С. Тодорова. – 2012. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/531>.
9. Панчишин С. Конкурентоспроможність робочої сили у відкритій господарській системі України / С. Панчишин, О. Сахарська // Вісник Львівського університету. Серія екон. – 2009. – Вип. 41. – С. 3–7.
10. Підгородецька В. М. Проблема формування мотивації навчальної діяльності студентів / В. М. Підгородецька // Научный прогресс на рубеже тысячелетий: материалы II международной научно-практической конференции, 1-15 июня 2007 г. – Днепропетровск : Наука и образование. – 2007. – Т. 9. – С. 23–26.
11. Черняк Н. О. Формування мотивації студентів до навчання у ВНЗ / Н. О. Черняк. – 2013. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://repo.uipa.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2618/1/Черняк.pdf>.

Spysok vykorystanyh dzherel

1. Vershyns'ka O. B. Problemy formuvannja navchal'noi' motyvacii' studentiv VNZ / O. B. Vershyns'ka. – http://tme.umo.edu.ua/docs/Dod/1_2010/VERSHYNSKA.pdf.
2. Gavrylenko O. Formuvannja motyvacii' do profesijnoi' dijal'nosti z zastosuvannjam IKT / O. Gavrylenko // Vytoky pedagogichnoi' majsternosti. – Vyp. 10 – Poltava, – 2012. – 370 s.
3. Gyljun O. V. Osvitni motyvacii' students'koi' molodi / O. V. Gyljun // Grani: nauk.- teoret. i gromad.-polit. al'manah / Dnipropetr. nac. un-t im. O. Gonchara; Centr soc.-polit. dosl. – D., – 2012. – № 1 (81). – S. 102–104.
4. Dzubko L. Motyvacija navchal'noi' dijal'nosti jak psihologo-pedagogichna problema / L. Dzubko, L. Grycenjuk // Psiholingvistyka. – 2009. – Vyp. 4. – s. 33–43. – http://nbuv.gov.ua/j-pdf/psling_2009_4_5.pdf.
5. Kolesnyk Ju. M. Jakist' pidgotovky fahivciv – golovna skladova Bolons'kogo procesu / Ju. M. Kolesnyk, Ju. M. Nerjanov, V. M. Kompanijec' // Medychna osvita. – 2011. – № 2. – S. 71–74.
6. Myhajlychenko V. Je. Rol' motyvacii' navchal'no-piznaval'noi' dijal'nosti u formuvanni profesijnoi' sprjamovanosti studentiv / V. Je. Myhajlychenko, V. V. Poljans'ka // Pedagogika formuvannja tvorchoi' osobystosti u vyshnij i zagal'noosvitnij shkolah: zb. nauk. pr. / Klasych. pryvat. un-t. – Zaporizhzhja, – 2011. – Vyp.17 (70). – S. 320–327.
7. Onufrijeva L. A. Doslidzhennja teoretychnyh osnov motyvacii' profesijnoi' dijal'nosti pedagoga / L. A. Onufrijeva, S. O. Renke // Problemy suchasnoi' psihologii' : zb. nauk. prac' Kam'janec'-Podil's'kogo nacional'nogo universytetu imeni Ivana Ogijenka, Instytutu psihologii' im. G. S. Kostjuka NAPN Ukrai'ny / Za red. S. D. Maksymenka, L. A. Onufrijevoi'. – Vyp. 13. – Kam'janec'-Podil's'kyj : Aksioma, – 2011. – S. 196–208.
8. Pantelejmonenko Ju. A. Pedagogichni umovy rozvytku u studentiv motyvacii' navchannja / Ju. A. Pantelejmonenko, I. S. Todorova. – 2012. <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/531>.
9. Panchyshyn S. Konkurentospromozhnist' robochoi' syly u vidkrytij gospodars'kij systemi Ukrai'ny / S. Panchyshyn, O. Sahars'ka // Visnyk L'vivs'kogo universytetu. Serija ekon. – 2009. – Vyp. 41. – S. 3–7.

10. Pidgorodec'ka V. M. Problema formuvannja motyvacii' navchal'noi' dijal'nosti studentiv / V. M. Pidgorodec'ka // Nauchnyj progress na rubezhe tysjacheletij : materialy II mezhdunarodnoj nauchno-prakticheskoi konferencii, 1-15 ijunja 2007 g. – Dnepropetrovsk: Nauka i obrazovanie. – 2007. – V. 9. – S. 23–26.
11. Chernjak N. O. Formuvannja motyvacii' studentiv do navchannja u VNZ / N. O. Chernjak. – 2013. <http://repo.uipa.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2618/1/Chernjak.pdf>.

B.Y. Dmytryshyn. Psychological features of forming students' positive educational motivation. The article represents analysis of science research in fields of searching and selection of priority motives, determining optimal structure of student and teacher's motivational sphere; motives to enter the university, sources of motivation, stability of student's educational motivation and motivation of teacher's pedagogical activity.

The problem of insufficient motivation of medical psychology students was described in details. The article considers the problem of students' low learning motivation. The structure of educational motives and the level of educational motivation were analyzed. It was proved that the forming students' positive motivation to obtain professional skills is based on two main motivational components – student's motivation to master knowledge and motivation of teacher's pedagogical activities. It was established that some students of medical and psychology faculty which have leak of motivation to master professional knowledge and skills, are ready to ignore non-core subjects. Ways to improve students' learning motivation are given for studying a non-core discipline pediatrics.

It is proved that the system of improving motivation for learning is based on a systematic work of teachers of the department of improving the level of professional and educational qualifications, wider students' involvement in scientific work, followed by a presentation of their results, as well as work and study after school controlled by supervisors with objective assessment of acquired knowledge and skills. This close cooperation of teacher and student in the class and after class work, high professional level of teaching using innovative teaching methods is provision for increasing students' motivation to study.

Key words: educational motivation, levels of educational motivation, motives, subject, classification, discipline.

Received October 12, 2014

Revised November 07, 2014

Accepted December 02, 2014